

Ազգ

«Դուք ստում եք»

Թուրքական հեռուստաընկերության եթերում տեղի է ունեցել բանավեճ «Թարսֆ» թերթի սամբուլահայ թղթակցի Սեան Նեանյանի և թուրքական լրագրողական կազմակերպության ղեկավար Յուսուֆ Հալաջոլուի միջև: Նեանյանը նշել է, որ Թուրքիան չափազանց լայն է անամոթաբար ժխտել ցեղասպանության փաստը: «Եթե ԱՄՆ-ից ընդունի իրողությունը, ապա ոչ մի խնդիր չի ունենա», ասել է Նեանյանը: Հալաջոլուն հակադարձել է՝ «բացահայտելով ճշմարտությունը» այն մասին, որ «Թուրքիայում զոհված 250-300 հազար հայերի մահվան դատաբանությունը երբեք չի սարքեր հիվանդությունները»: «Դուք ստում եք, արձագանքել է Նեանյանը, Դուք անամոթաբար խաբում եք, դարձնում եք Նեանյանը նաև ուղիղ եթերում ներկայացրել է ցեղասպանությունը աղանջուցող որոշ փաստաթղթեր, այդ թվում՝ Թալեթ փաշայի հրամանը: Հարողորակարը, նկատելով մեծացող լարվածությունը, հարողորումը ընդմիջել է գովազդով:

252-րդ բանաձևեր՝ դատուգայի առիթ

ՄԱՐԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
«Կալիֆոռնիա կուրիեր» շաբաթաթերթի խմբագիր Հարութ Սասունյանը, անդրադարձ անելով թիվ 252 բանաձևի հետագա ճակատագրին, ասում է, թե ամերիկահայերը չէին ցանկանում, որ նախագահ Օբաման ելույթ տար Քլիմոնտի իրենց կամքը թելադրելու Կոնգրեսին բանաձևի հարցում: ամերիկահայերն իրենց ընտրությունների ներկայացուցիչներին ղեկավարելու համար, թե բանաձևի չափանշանները ղեկավարելու նյութերին կզրկվեն հայ ընտրողների փայլուն փորձը: Ըստ խմբագիր՝ բանաձևի ճակատագրին ամերիկահայերի ձեռնարկ է, եւ կոնգրեսականների մեջ բավարար աջակցության դեմքում բանաձևը կորչի լիազորման միջոցով օրակարգում: (Հ. Սասունյանի հոդվածը կարող է կարդալ 5-րդ էջում):

Թուրքիայի վրա ազդելու իրական լծակների վերջին օրհանում ԱՄՆ-ը կարծես այնքան էլ չի սիրաբանում: Իսկ սկիզբն է ընդունում ասած այն խոսքը, թե Օբամայի ելույթը մոտենում էր փորձելու Կոնգրեսի ցեղասպանության ճանաչման հարցում, քանի որ հայ-թուրքական արձանագրությունների համաձայն՝ անցյալի դեմքերի ուսումնասիրման համար դատաբանների հանձնաժողով է ստեղծվելու, առաջացրել է վերլուծաբանների ցուրտ մտածողությունը ընդունման ոլորտներում ու միմյանց ղեկավարելու: Այնուհետև որ՝ ամերիկահայերը եւ նրանց լրբիստական կազմակերպությունները երեւի ավելի լավ գիտեն իրենց երկրի դեկլարացիան, նրանց ասած յուրաքանչյուր խոսքի սակնորդական, եւ կարելի է այս բոլորից եզրակացնել, որ բանաձևն ընդունվելու այն փայլուն էր, որով ամերիկյան վարչակարգը մի քանի ցուցանիշներով միաժամանակ բռնեց՝ նախ թուրքերի հետ հարկադրանքի

ճանադարձում աշխատելու գործի ունեցավ, միաժամանակ՝ Օբամայի հազվադեպ արդիվ 24-ին արտասանի «Հայերի ցեղասպանություն» արտահայտությունը, էլ չասած, որ առհասարակ, Կոնգրեսի ընտրություններին ընդառաջ, այս բանաձևն ու նրա հետագա ընթացքը կարող են լայնորեն օգտագործվել ամերիկահայ ընտրողների վրա ազդելու սեանկյունից: Հիմա ավելի քան բարդանում է մեր դեմքում դատաբանական օրհանակների դասավորությունների բարձր որակ մեզ մեզ էլ լինելու հիմա առավել, քան երբեք: ասեմք չենք վավերացնում արձանագրությունները, քանի որ Թուրքիան շարունակում է սարքեր «հաթաբաները» եւ ձգձգում վավերացնում այնուհետ, որ առաջինը մենք բարկանանք ու ընդհատենք գործընթացը: սա վստահ ունի այնքան, որ կարող է շուտ գալ մեր դեմ, թե ի սկզբանե չենք ուզեցել արձանագրություններ վավերացնել: *Տես էջ 3*

ԵՄՏ «ՈՂԳՄԱՐՏ» ԺԱՄԿԵՏ

Դավաբողիւ. «Մինչեւ ամբողջ 24-ը Թուրքիան ոչինչ չի ձեռնարկի արձանագրությունների ուղղությամբ»

Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարար Ահմետ Դավաբողուն հայաստանի մասին արտահայտվել է, որ «մինչև չհասնեն, թե ամբողջ 24-ին ԱՄՆ նախագահին ինչ ուղերձ կհղի հայերին, որքան էլ քննարկում են կարող են հայ-թուրքական արձանագրությունների վավերացման գործում»: «Արմենիայում» վկայակոչելով թուրքական «Սաբախ» թերթը, նշում է, որ Դավաբողուն այդ հայտարարությունն արել է ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների Պալատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման 252-րդ բանաձևի ընդունման դեմ մեծ ջանքեր գործադրած թուրքական խորհրդարանի արտաքին

գործերի հանձնաժողովի և թուրքամերիկյան բարեկամական խմբի անդամների հետ հանդիպումից հետո: Թերթը հայտնում է, որ ՆԱՏՕ-ի խորհրդարանական վեհաժողովի՝ «Տարածաշրջանային զարգացումները Հարավային Կովկասում» թեմայով հավաքված մասնակցելու համար Թուրքիայի խորհրդարանի երեք դատաբանները մարտի 11-13-ը կզբնակեն Երևանում: ՆԱՏՕ-ի հավաքում Թուրքիան կներկայացնեն կառավարող «Արդարություն» եւ բարգավաճում» կուսակցության դատաբանները Սուսաթ Զընդլիջյանը, Յուսուֆ Օզդեմիրը եւ Ազգային անվտանգության կուսակցության դատաբանները Զյուրաբ Աբրըզյանը:

ԵՆԻՄԿ ԼՂ հարցով հանձնաժողովը մնում է առանց նախագահի

Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի բյուրոն մարտի 11-17-ը կայանալիք միասնական նախաձեռնում է ի ցարս այլ հարցերի անդրադարձնալ նաև դարաբայական հարցով ԵՆԻՄԿ ԵՆՔԻԱՀԱՆԸՆԹՈՂՈՎԻ աշխատանքի: ԵՆՔԻԱՀԱՆԸՆԹՈՂՈՎԻ գործունեությունը ժամանակավորապես դադարեցված է Ռուսի Զոնսթրոնի մահվանից հետո: Ինչպես արդեն իսկ հայտարարել է ԵՆԻՄԿ-ում հայաստանյան դատաբանական ղեկավար Դավիթ Հարությունյանը, ԵՆՔԻԱՀԱՆԸՆԹՈՂՈՎԻ նախագահի դատաբանները որևէ թեմայով չեն ընդունում ԵՆՔԻԱՀԱՆԸՆԹՈՂՈՎԻ անգործության: Նախագահության հարցը մեզ է լուծված լինելու դեռևս այս արտակարգին, սակայն ցայսօր ԵՆՔԻԱՀԱՆԸՆԹՈՂՈՎԻ նախագահ չունի: *Ա. Ն.*

Պենսագոնը հայերենը դասել է «այլ լեզուների» շարքում

ԱՄՆ դատաբանության նախարարությունը (Պենսագոն) աշխարհի ավելի քան 100 լեզուներ՝ Լեզվական դատաբանության ծրագրի օրհանակներում, բաժանել է երեք խմբերի՝ «ժայռահեղ անհրաժեշտության լեզուներ», «հաղափարական ձգնաժամների և հավանական վստահության դեմքում անհրաժեշտ լեզուներ» եւ «այլ լեզուներ»: Առաջին խմբում մտնում են ռուսերենը, արաբերենը, կորեերենը, չինարենը, ֆրանսերենը, դոյսերենը, թուրքերենը, իսպաներենը, թուրքմեներենը, փուլսերենը եւ ռուսերենը: «Հավանական վստահության և հաղափարական ձգնաժամների դեմքում» անհրաժեշտ լեզուների շարքում Պենսագոնը դասել է վրացերենը, ադրբեջաներենը, ղազախերենը, ուզբեկերենը, չեխերենը, վիետնամերենը, մի քանի ասիական լեզուներ: Իսկ «այլ լեզուների» շարքում հայերենը, ուկրաիներենը, ինչպես նաև մնացած հետխորհրդային երկրների լեզուները: *Ն. Ա.*

Խոջայուն՝ հորինած դատաբանություն

Արդեջանիցիները ներկայացնում են կեղծ լուսանկարներ

ՆԱՄԻԿ ՆԱՐԻՔՅԱՆ
«Արդեջանական կողմի լուսանկարները» խոջայունի ողբերգության վերաբերյալ, կեղծիք են: Դրանք այն կարգի են, որ լուսանկարել է արդեջանցի ֆոտոլրագրող Չինգիզ Մուսաֆաեյը: Սա չէին լրագրող Դանա Մազարյանի կարծիքն է: Նա լուսաբանել է ռազմական գործողությունները Ղարաբաղում, Չեչենիայում եւ Բոսնիայում: Չինգիզ Մուսաֆաեյը միակ լուսանկարիչն էր, ում հաջողվել է նկարահանել խոջայունի ողբերգության հետեւում: Մազարյանը դատաբանում է, որ ճանաչել է Մուսաֆաեյին, ծանոթացել են Ստեփանակերտում, հետո միասին նստել են արդեջանցի ֆոտոլրագրողի ողբի ծնունդը: Մուսաֆաեյը չէին լրագրողուհուն է ներկայացրել խոջայունի դեմքերի վերաբերյալ «հում» կարծիքը, որով նկարահանել էր արդեջանական ուղղաթիռից: «Չինգիզը դատաբանում էր, որ դեմքի վայրում եղել է երկու անգամ՝ փետրվարի 28-ին եւ մարտի 2-ին, եւ աչքի տեսածը լուսանկարել: Նա դատաբանում էր, որ սկզբում կրակել էին խաղաղ բնակչության ուղղությամբ, որովհետեւ նրանք չկարողանալին փախչել, իսկ հետո նրանց մոտեցրել էին, ամենայն հավանականությամբ՝ կացնով: Նկարահանման ժա-

մանակ դիակների կողմով հայտնում էր համազգեստով մի տղամարդ, որը չէր էլ փորձում թաքցնել արդեջանական ուղղաթիռից»: Լրագրողի խոսքերով, երկու օր անց Մուսաֆաեյը վերադարձել է դեմքի վայր ու տեսել, որ դիակների գլխամասերը հանված էր: Մազարյանը վստահեցրեց, որ այդ կարդերը տեսել է Մուսաֆաեյի բնակարանում: Նա հիշում է, որ ֆոտոլրագրողը ցատ էր անհանգստանում, վախեցնում իր կյանքի համար, ճից գրեթե դուրս չէր գալիս: *Տես էջ 2*

«Արմավիա»-ի օդանավերը չեն իջնի «Դոմոդեդովոյում»

Ելնելով բիզնեսի նպատակահարմարությունից՝ «Արմավիա» ավիաընկերությունը որոշել է, որ իր ինքնաթիռները չեն թռչի Մոսկվայի «Դոմոդեդովո» օդանավակայան: Մարտի 12-ից «Արմավիան» դեմի Մոսկվա օդակայան 4 թռիչքներ կիրականացնի՝ օգտվելով «Վոնկովո» եւ «Շերեմետև» օդանավակայանների ծառայություններից: Ավիաընկերությունից հերքել են այն լուրերը, թե իբր ինքնաթիռները չեն իջնում «Դոմոդեդովոյում», որովհետեւ «Արմավիան» դատաբաններին օդանավակայանին:

Որտե՞ր են ամենից ցաս բանսարկում լրագրողներին

Լրագրողների դատաբանության կոմիտեի սվայներով՝ Իրանի կալանավայրերում է զսնվում աշխարհում ձերբակալված լրագրողների 1/3-րդը, այս իրավիճակը կոմիտեի համարել է սարսափելի: Վերհիշյալ կոմիտեի գեկույցի համաձայն՝ փետրվարին Իրանում ձերբակալված են եղել 52 լրագրողներ: Այս առումով երկրորդ տեղում է Չինաստանը, որտեղ անազատության մեջ են 24 լրագրողներ, իսկ Կուբայում ձերբակալված են 22 լրագրողներ:

Միտեկանը, ամուսինը եւ հարսանեկան օժիտը

Ղարաբաղի հիմնահարցի լուծման մի քանի արդարացի կարգավորումներ կան հայտնի եւ անհայտ, ընդունելի եւ մերժված ենթակայ: Կան նաև սարբերակներ, որով առաջ են փառում հակամարտող կողմերը, դրանք սովորաբար համաձայնեցված չեն կողմերի միջև, իսկ հրադարձակայնացված են դատաբանական աղմուկ հանելու, որոշ «բաներ ձեռնարկ» համար: Այս առումով առանձնահատուկ է Արդեջանը, որը հորինելու վարդուց հայտնի վարդուց է, որտեղ հաճախ հակասում են ոչ միայն խոսքերն ու գործերը, այլև նույնիսկ խոսքերն ու այլ խոսքերը: Արդեջանական «Չերկալ» թերթը բավական հետաքրքրական հրատարակմամբ է հանդես եկել, որտեղ Ղարաբաղի հիմնահարցի լուծման յուրաքանչյուր արդարացի համարվել է ոչ ձեռնարկ Արդեջանին: Այսպես, թերթը գրում է, որ Բաբուն կանգնած է ընտրության առջև: «Եթե գնանք աջ՝ կմնանք առանց գլխի, եթե գնանք ձախ՝ կմնանք առանց գլխի, եթե ուղիղ գնանք կրկին կմնանք առանց գլխի, իսկ եթե սղապենք ու մտնենք, ապա հան-

ՏՈՒՄԻ ԱՅՅԱՆ

Պատմվածք

Սկզբը՝ փետրվարի 18-ի, շարունակությունը՝ փետրվարի 25-ի եւ մարտի 4-ի համարներում

Ես ռուսական գյուղում եմ ծնվել ու մեծացել,- շարունակեց կինը,- անհամեմատելի է բնությունը. գեթ, անհաս, մարգագետին... Սիբիրում եմ աղբյուր, մինչեւ Յեռավոր Արեւել գնացել եմ, Եվրոպայով եմ անցել, Լեհաստանից մինչեւ Ֆրանսիա... Այստեղից չորությունն ոչ մի տեղ չեմ տեսել... Սարդիկ էլ խեղճ եմ, զորե դեմքերով, վաս հազնված, նույնիսկ երեխաները վառ զգեստներ չեն հագնում...

Համաձայն էի իհարկե։ Ինձ բափառական էի, արվա զառն ամիրը Հայաստանում չէի, Էլ սիբիրյան անտառներին էի լավ ծանոթ, Էլ դոնյան սափասաններին ու Հյուսիսային օվկիանոսի ծովերին, Էլ այլ հրաշխիքների, բայց եւ այնպես մեր սարերը յուրահասուկ էին... Քսան սարի անց անձանթ կնոջ խոսքերը հասկացրին ինձ, որ այս սեսարանով չի կարելի հիացվել...

- Դու հա՛յ ես,- հարցրեց փորագրիչը։
- Ինչն՞ եմ հարցնում, հայերենս լավ չէ՞,- անհանգստացավ կինը։
- Լավ չէ,- կասակեցի,- բայց լավ է, մաքուր գրական հայերեն։

- Գրեցի եմ սովորել,- կարծես թե ուզում էր ծոցալ,- հորս շնորհիվ, բայց խոսակցությանս համը էր, ամեն օր հեծելում էր, որ իր հանձնարարությունները կատարեմ, դասերից բացի, եւ Երեսնից ինձ համար գրեմ ու անսագրեմ էր բերել լավիս։

- Ես էլ գիտեի, թե Երեմի աղջիկն ես,- դարձավ նորից ասաց փորագրիչը։
- Ես նա աղջիկը չեմ,- հանկարծակի զարմանքով հարցրեց հարսը, Երեմի անունով հարսը չեմ։

Փորագրիչը հարցական հայացքով լուրջ հարցրեց։
- Ես չեմ լսել Երեմի եղբոր մասին,- ասա-

լի՛ զգեստի հողումով արդեն կարեկցանք անաչաքսող... Արսափնով ու ձայնով մանուկությունն ինձ անձանթ կինը, միանգամայն ուրիշ ու սարքեր, մանկության խեղճ ընկերուհու էր հիշեցնում, որին անունս ցավի ու խղճահարության չէի կարող հիշել։

Տարեց արհեսավորի աղբյուրությունն անտեղի էր։ Ինձ ամենեւին չէի զարնացել, որ թեյեր արդեն գրկել եմ ակամա սիոփանգի ձոցող կնոջ ուսերը... Անավել ես՝ Եթե նա ինչանոց արմատներ ուներ... Ես հավաստում էի սարահարթի մոզական ազդեցությանը, որ կարող էր մեծեցնել անձանթ մարդկանց արյան կանչի դուրսը։

- Կներե՞ք,- հես բազկեց կինը, ձկնաթի ծայրը մտքեց ակնոցի սակ, աչքն էր սրբում, եւ կանխեց արհեսավորի հաջորդ հարցը,- հորս չեմ ճանաչի, բայց ես է հեռացել այս կողմերից, Երեմի եղբայրը...

Փորագրիչը հարցական հայացքով լուրջ հարցրեց։
- Ես չեմ լսել Երեմի եղբոր մասին,- ասա-

ՊԱՐՈՒՅՐ ՏՄԿՈՒՅՐ

ՄԱՐԶԱՐԹԻ ԶՈՒՆԵՐԸ

գի,- առաջին անգամ եմ լսում, որ եղբայր է ունեցել... Երեմին մանկասնից էին բերել...

- Ա,- փորագրիչը զսավ սարի դասակի դժբախտ կյանքի հիմքը,- որքի բախտ...
- Նրանք եղբայրներ էին,- խոսում առավ կինը,- հորս էլ էին մանկասնից վերցրել, որբանոցից՝ ասում էր, բայց նա սնից սուն էր ընկել եւ ասանհիմա շարեկանում փախել էր Ռուսաստան... Երբ ինձացավ, որ եղբայրն այդտեղ... զարեւի արար է գործել, կարված խիտի, Բանի սարի անարժ տառուկեց, սանջվեց... Հաջորդը խիտեց, երբ իմացանք, որ Երեմն անտեղ է եղել...

Գյուղում մի ֆանի օրում էր հայտնի դարձել, իսկ նրանք սարիներ անց էին ինձացել։
- Եղբայրս ուզում էր գալ, զսուել հորեղբորս զերեզմանը, որին երբեք չէիմ տեսել ես ու ինձը, Բար դնել, մաքրել հիշատակը... Դժբախտությունը դառնացրեց,- դողաց կնոջ ձայնը, լընեց հես շարունակեց,- ես էլ սարիներ անց հազիվ կարողացա գալ... Ահա մեր դասնությունը, որ հարցնողներին բացատրեց, թե ով է ինչու գրել սվեց Երեմի անունը... Զե՛ք հավաստում...

- Հավաստում եմ,- իսկույն արձագանքեցի,- ակնոցի կհանեմ...
- Ինչն՞,- ժոզաց, բայց ժողիցը չէր զծագրվում, ժոզի էր փակ բերանով, այտերը մի փոքր հես զնաջին, ձայնի մեջ ինչ-որ բան զզգացվեց,- ձեր արեղ բայց դասն է, իսկ իմ աչքերը թույլ եմ,- ոչ արագ, մածկոտ, մոտեցավ մեմեմային, բացեց դուռը եւ դեմքը շոբեց,- ես վերջացրի իմ գործը, վարդես, մնացածը՝ դու գիտես... Բարով մնամ...

- Բարով գնաս, աղջիկ ջան,- ձեռքով արեց փորագրիչը,- հանգիս գնա...
«Նիվան» գնաց եկած ճանադարով, ավելի արագ, ֆան եկել էր եւ կարելի էր իջնել սարից։

Փորագրիչը, որ կանգնել էր հրաժեշտի դասին, նայում էր «Նիվայի» հետեւից, ինչպես եւ ես... «Նիվան» էլավ ձորից, անցավ զերթե սափակ լանջի վրա սարածված զերեզմանոցը, թեմեմով իջավ դեղմի ճանադարից, որը չէր երեւում, եւ որտեղից կամ գյուղ էր մտնելու, կամ հեռանալու էր...

- Իմացա՞ր ով է,- հարցրեց փորագրիչը։
- Է, դասնեց մարդը,- կարկամեցի։
- Հեմա՞ք էր, հորինեց... կամ սուսն ու ձիւցը խառնեց իրար... Սցեմարիս է, Սվեդդիւսկի կինոսուդիայում կաշափսի... Ձորի աղջիկն է...

- Ո՛վ...
- Ընկերուհիդ, Սեդան... Տեսա՞ր, երկու անգամ ընկավ գիրկդ, մանկության կարոտն առավ ու փախավ, գնաց... Ես աչքերը տեսել եմ, ըսածիդ դեմ կապույտ եմ, համարյա երկնի գույնի... Տխուր աչքեր ունի...

- Սեդային ես կձանաչեի...
- Քսան սարվա մեջ մարդիկ անձանաչելի կդառնան... Իսկ թե կնիկը մտնի դեմք... Սեդային ես կզգայի, թեկուզ արսափնը, ձայնը փոխված, մանկական եփումներն անմոռանալի, բնազդային տղայրություններ են թողնում։ Սեդան զար, մտներ այս ձողը, այդպես հանգիս կանգներ, զններ բոջկայր... Եվ ինչն՞ դիտեի հոգար, չարչարվեմ հանուն դասակի հիշատակի...

- Սոր մեղդը ֆավելու համար,- բացատրեց փորագրիչը։
- Բայց գրել է լավիս՝ ներքի ամենեղներին։ Սորը մեղավոր չի՞ համարում կամ մոր համար ներողություն չի՞ խնդրում...

- «Ամենեղները» նոր մածեց, չզգացի՞ր, խոսքերիցդ հես... Դու ի՞նչ մասնագետ ես,- ջղայնացավ արհեսավորը,- մար-

Սեդան ու սարի դասակն ինձ ցավ էին դասնառում զիտները, մեմակ ծամանակ։ Ուրիշների հես ես նրանց մասին հանգիս էի խոսում։

Տղան եկավ փորագրիչին սանելու։ Սի ծամի գործ էր մնացել, չստացեցի ավարտին, զերեզմանոց էի մտնելու... հասնել օդանավակայան... Եթե Սեդան էր, ես մի հնարավորություն էր սվել ինձ, վերջինը...

Ամեն անգամ, գյուղի կարոտն առնելով եւ հեռանալուց առաջ, հանգստանում էի ծնողների զերեզմանի մոտ։ Այստեղ դարձունակ ճամարությամբ, առանց շեղումների եւ անորոշության, դասասխաններ էի զսնում, զնահասակներ, խախտալանի կամ հանդիմանություն...

Երկար չկարողացա մնալ, չգիտեմ, թեմ մինչեւ զիտեմ կար ծամանակ...

Լեմինական-Երեման ճանադարից մտնելով՝ մինչեւ Սարայիկ, որտեղից մեր գյուղը երեւում էր, սովորականի դեմ դանդաղ էի վարում... Դողրոցական էփուսիայից էիմ վերադառնում, երեւ օր մոտեցել էիմ ավտոբուսով Լոռի, Սեւան, Գառնի, զե-

ղար, Երեւան։ Առաջին անգամ այդքան բացակայել էիմ գյուղից։ Երբ Սարայիկի մոտ իջնում էիմ սարից, եւ հովանում երեւաց մեր գյուղը, Սեդան բացականցեց հրձվանով... «Սեդային օղը փչեց»։

Նրա հետեւի նստարանին էի նստել, գլուխներս հանել էիմ լուսամուտից, Սեդայի շիկվում մագերն ու կարմիր վզկայտի ծայրերը փողփողում էին աչքերս մոտ, գլուխը թեմում ու նայում էր ինձ՝ ժոզուն, դասնառ... Ինչպե՞ս էր փոխվում աշխույժ դասերին...

«Գլուխներդ ներս ֆաւե՛ք»,,- բղավեց ավտոբուսի վարորդը՝ բիր միջամտությամբ վերջ տալով մեր զվարճությանը։ «Ինչ կուդիս մարդ է»,- մննջաց Սեդան ու ներս ֆավելով՝ կծկվեց, սակվեց։ Նա փոքրիկ նկատողությունից անգամ ազդվում էր, իսկ երբ ես էի վերադառնում, օտեմով ուզեի չէր զավիս...

Սարերը բարձրանալուց հետո արագացրի, չնայած ուղիղ հասկածները կարճ էին, ճանադարից բանի մնամ չէր, «ժողովից» էլ հին էր, թուլացած եւ ոչ ինչ։ Վթարից չէի վախենում։ Վթարը, ինչպես եւ ամեն մի փորձանք, հանկարծակի է լինում, երբ չես ստացում կամ չես մածում դրա մասին, իսկ ես միտե մածում էի եւ կանխում այդդիսով։

Սարերից հետո հարթավայր էր, իբր թե։ Նույն սարահարթն էր, միայն մի փոքր ցածրացած ու որոշ չափով հարթված։ Ելի ելեւեջներն ու ոլորաններն արագորեն իրար էին հաջորդում եւ զսողում արագությունը։ Այստեղ վթարի հավանականությունն ավելի փոքր էր, սակայն ավելի բայց եր դասահում, ֆան սարերում։

Ես ինձ աղափովազել էի վթարից, մինչդեռ մտնելու չէր անցել սոխակ «Նիվան», ինչպես ֆան սարի առաջ աչքաբոր էի արել Սեդային, որը, անհասկանալի էր, թե ինչու, վերջին դասածամին հայտնվել էր ձորում։

Չափազանցված սոխակ «Նիվան» հանում էին բեռնասարի թափը։

- Վթար է,- բաց դասահանցից հարցրեցի ավտոբուսիցին։
- Սարից է գլուխը,- դասասխանեց նա։
- Սարդու բան եղե՞լ է,- հաջորդ իմար հարցը սվեցի։
- Չափել կնոջ սարան երջկեմնեմի հիվանդանոց։

«Իմդուլսում» փորձարկումները շարունակվում են

Լավագույնը Լիլիթ Գալոյանի արդյունքն է

Շախմատի Եվրոպայի անհասկանալի առաջնությունում Հայաստանի մասնակիցները...

Կանանց մրցաբաշխությանը լի Լիլիթ Գալոյանը և 4-րդ աստիճանը...

Իրել Մարգարյանը, Տիգրան Պետրոսյանը, Հրանտ Մելիքյանը...

Տղամարդկանց մրցաբաշխությանը 4-րդ աստիճանը...

Միայն Մարզայում «Միկայում» անցկացրած խաղերի...

Առաջին դարձումները Իսթանբուլում

ՀՀ փոխջեմիտոն «Միկայում» շարունակվում է սուղադրական հանդիպումները...

Հաջորդ հանդիպումը «Միկայում» կանցկացնի մարտի 12-ին...

Վալուեի փոխարեն «Վիսլա»

WBC-ի վարկածով գերմանացի կարգի աշխարհի գերմանացի չեմպիոն...

Հիշեցնենք, որ Կիլիկոն Վալուեի սկզբում 1 մլն դոլար էր առաջարկել...

Այստիպիվ, Նիկոլայ Վալուեյը գրվել է աշխարհի չեմպիոնի...

«Երազանքս իրականացավ: Այդ մենամարտի դրամա...

Արևսյանը կմասնակցի «Ամբեր» մրցաբաշխում

Մարտի 13-23-ը Ֆրանսիայի Նիս քաղաքում կանցկացվի շախմատի «Ամբեր» մրցաբաշխում...

1,5 մլն դոլար Նակասայի խաղալիքների համար

Ֆուտբոլի ճապոնիայի հավաքականի նախկին ավագ Հիդետոսի Նակասայի խաղալիքները...

Չախշախում Լոնդոնում

Հայաստանի դարձան ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի...

նույնատեսի քիմեր մեկական գնդակ փոխանակեցին:

Վերստի իրերի մեկական գնդակ փոխանակեցին:

Մարտի 13-23-ը Ֆրանսիայի Նիս քաղաքում կանցկացվի...

«Արևսյան» կոմպանիան խաղալիքների համար...

Չախշախում Լոնդոնում

Մարտի 13-23-ը Ֆրանսիայի Նիս քաղաքում կանցկացվի...

1,5 մլն դոլար Նակասայի խաղալիքների համար

Ֆուտբոլի ճապոնիայի հավաքականի նախկին ավագ Հիդետոսի Նակասայի...

Ռուսները հերքել են աշխարհի առաջնությունը գնելու մեղադրանքները

Այս արվա դեկտեմբերին հայաստանի կողմից ֆուտբոլի աշխարհի...

Ուսումնասիրողները հայտնաբերեցին 2018-ի 2022-ի աշխարհի առաջնությունների կազմակերպչի երկրի դաշնալու...

Ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունը կանցկացվի Մոսկվայում...

Պա ռուսների հաղթելու հնարավորությունները զգալիորեն կազմավորվել էր:

Ռուսաստանում կայանում էր 2018-ի 2022-ի աշխարհի առաջնությունների կազմակերպչի երկրի դաշնալու...

ԱԶԳ

Օրվա հետերով

ՇԱՆՈՒՅՈՒՄ

«Ձեզ համար կանայք» անվճար վիրահասական օգնության միանյակը շարունակվում է

Երբ անցած սարի Երեանի ֆալսաբանի թեկնածու Գագիկ Բեգլարյանը նախաձեռնեց ու իրականացրեց «Ձեզ համար կանայք» անվճար գինեկոլոգիական վիրահասությունների միանյակ ծրագիրը, շատերն այդ նախաձեռնությունը համարեցին նախընտրելի խոստում, որն իր շարունակությունը չի ունենալու: Սակայն այս ակցիան, որի ընթացքում «Սուրբ Ասվածամայր» բժշկական կենտրոնը սարբեր հիվանդություններով դիմած 221 կանանցից անվճար վիրահասվեցին 163-ը, որոնցից 114-ը գինեկոլոգիական հիվանդություններով, 49-ը՝ վիրահասական միջանոցային դախանաբանական միջանոցային օգնություններով: 2009 թվականի ծրագրի շարունակությունը անվճար վիրահասական բուժումների ծավալը կազմել է 20 մլն դրամ:

Երեկ Երեանի ֆալսաբանի Գագիկ Բեգլարյանը Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական տարածքի ղեկավար Դավիթ Օհանյանի, ֆալսաբանության առողջության վարչության ղեկավար Արմեն Ուլիսյանյանի, «Սուրբ Ասվածամայր» բժշկական կենտրոնի գլխավոր բժիշկ Նիկոլայ Դավլյանի, Ջենի Դոլմեյանի ու լրագրողների հետ հյուրընկալվեցին «Սուրբ Ասվածամայր» ծննդատուն: Արդեն ավանդույթ դարձած նույն միանյակի շարունակությունը հերթագրվել են 77, իսկ վիրահասական միջանոցային դախանաբանական հիվանդությունների բուժման համար՝ 17 հիվանդ, սեղեկացրեց որն Դավլյանն ու նույն, որ հերթագրումը շարունակվում է: Պրն Բեգլարյանն այցելեց ծրագրի շարունակությունը բոլոր բուժվող կանանց, նրանց նվիրեց ծաղիկներ ու նվերներ և մաղթեց կանացի անտառաբույսերով: Նշեմ, որ արդեն Մարտի 1-ին, Լաչինից, Արցախից, Գորիսից հերթագրվածներին վիրահասել էին, իսկ մյուսներն ստասուն էին իրենց հերթին:

Շրջայցից հետո «Ազգը» խմբից որն Բեգլարյանին դարձրեցին, թե ի՞նչն առիթ հանդիսացավ նման կարևոր ծրագիր նախաձեռնելուն: «Անցած սարի, այդ, նախընտրական արժանի շրջանակներում, մեծ կարևորությունը հայ կնոջ դերը, նախաձեռնեցին այս մեկանյակը:

կը եւ սեանք, թե դա ինչ կարևորություն ու արձագանք գտավ: Որոշեցին այդ ծրագիրը դարձնել շարունակական, անկախ ընտրություններից»:

Քաղաքացիները վստահեցրեց, որ երեանցիների նկատմամբ նման ծրագրեր կիրականացվեն միշտ, ֆալսաբանության եկամուտների հաշվին, անկախ հայաստանում անվճար միանյակից: Պրն Բեգլարյանը սեղեկացրեց, որ ֆալսաբանության երթուղիները զգնվող հիվանդանոցներում կատարվում են վերանորոգման աշխատանքներ, եւ ավարտից հետո նրանք էլ կմիանան այս ծրագրին: Արդեն բուժօգնություն ստացած կանանց հետ «Ազգը» գրուցեց եւ միանձնակ լսեց զուլեւսի ու երախագիտության խոսքեր: Երեանից 48-ամյա Կարինե Մաթեոսյանը նշեց, որ մի քանի հիվանդանոցում իրեն վիրահասելու համար դախանաբանական միջանոցային օգնություն ստացելու համար 1000-1500 ԱՄՆ դոլար: Նա ստիպված էր երկար ժամանակ դիմանալ սուր ցավերին, որոնցից ընդգրկվեց անվճար վիրահասություն այս ցուցակում:

Երանի, բոլոր նախընտրական խոստումներն իրականացնում թեկնածուների կողմից ու լինեն շարունակական, ինչը այս ծրագիրն է, որը դարձել է ավանդական:

ՄԱՐՏԻԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

United Nations Development Programme

VA 13-10-HR Vacancy Announcement

The United Nations Development Programme in Armenia invites applications from qualified and experienced candidates for the position of **Project Assistant** for "Developing the Protected Area System of Armenia" Project.

Please visit <http://operations.undp.am/recruitment/> to obtain full Job Description, application procedures and requirements.

Applications can be submitted on-line through <http://operations.undp.am/recruitment/> site, or delivered hard copies to the UN House Security Desk, 14, P. Adamyan str.

A complete application form should consist of a letter of interest, copies of diplomas, an updated CV and the UN Personal History Form (P11), available at the UN House Security Desk. Please clearly indicate in your application the title of the position and the VA Number.

Applications can also be sent via post offices within a deadline period indicated below. Applications received after the closing date will not be considered. Only short-listed candidates will be contacted.

Date advertised: 11 March 2010
Closing date: 24 March 2010, 18:00

Օրն Օրոյանի անվ.

«Ասված Մեր է» գրական հիմնադրամ

գրանցված 09.09.2003թ. գր. համար 22216000158; 03U061097; ԳԿԳՅ 01834554

հասցե՝ ֆ. Երեան, Գանադեսության 47, հեռ.՝ ֆախս 37410527 829, Oqroyan.found@mail.ru

Հիմնադրամի 2009թ-ի սարեկան հաշվետվությունների հրատարակում /հազ. դրամ/

Հիմնադրամի իրականացնում է գրական-բարեգործական գործունեություն **Սուսեր** - 1. Հիմնադրամից ներդրում-1315

Ելքեր - 1. Ամսասույց տարածարձ- «Սայաթ Նովա» գիրք-այլընդ մի անհատական տարածարձ մշակույթի գործիչների եւ գրական շրջանների- 900

2. Վարչական ծախսեր - 481

ա. աշխատավարձ- 348

բ. սոց. հիմնադրամին - 113

գ. Բանկային, գրասենյակային - 20

Հիմնադրամի հոգաբարձուների կողմից անցկացվող, Կառավարիչը եւ հիմնադրամի անձնակազմում ընդգրկված մնացած անձինք հիմնադրամի միջոցներից չեն օգտվել:

ՀԱՇՎԵԿՇԻՈՒ

Ակտիվ
Հիմնական միջոցներ - 829
Անավարտ արձագանքներ - 2926

Պասիվ
Կանոնադրական կադրեր - 2958
Կրեդիտորական դաւրսք հիմնադրամին - 811

Դրամական միջոցներ -12
Դեբիտ. դաւրսք սոց. հիմնադր.- 2
ՀԱՇՎԵԿՇԻՈՒ-3769

ՀԱՇՎԵԿՇԻՈՒ-3769

ՀԱՇՎԵԿՇԻՈՒ ՀԱՇՎԵԿՇԻՈՒ առ 01.01.2010			
Կազմակերպության անվանումը Փաստացի գործունեություն հիմնական երկու տեսակները Պետական ռեզիստան գրանցման համարը Հակ վճարողի հաշվառման համարը Ձափի միավորը Գանձվելու վայրը Փաստացի գործունեության իրականացման վայրը	«Երկամա» ՍՊԸ Հահունով խաղերի կազմակերպում	Ճանկագիրը 2820203292 00836731 հազ. դրամ հեռ. 645903	հեռ. 094054748
Բաղյան փողոց 1 օբեկ 35 քմ.		Կոստայի մարզ, գ. Զոլեթ «Ե» քաղ-ս 14 եւ 16 տուն	
ԱԿՏԻՎ	ՏՈՂ	Նախորդ սարկա վերջին	Հաշվետու սարկա (ժամանակա- երջանի) վերջին
1	2	3	4
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Կարճաժամկետ ռեզիստանական դաւրսքեր բյուջեի գծով	170	-	139
Դրամական միջոցներ եւ դրամ համարժեցներ	200	1043	1481
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	1043	1620
ՀԱՇՎԵԿՇԻՈՒ	230	1043	1620
ՊԱՍԻՎ	ՏՈՂ	Նախորդ սարկա վերջին	Հաշվետու սարկա (ժամանակա- երջանի) վերջին
1	2	3	4
III. Սեփական կադրեր			
Կանոնադրական (բաժնեմասկալ) կադրերի զուտ զուտ	240	50	50
Կուսակազմի անդամներ	270	843	1415
Ընդամենը սեփական կադրեր	300	893	1465
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ կրեդիտորական դաւրսքեր դաւրսքի ստիպական արտոնագրերից գծով	420	-	5
Կարճաժամկետ կրեդիտորական դաւրսքեր մասնակցների (հիմնադրամի)	440	150	150
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	150	155
ՀԱՇՎԵԿՇԻՈՒ	500	1043	1620

ՃԻՆԱՍՏԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՈՒՅՈՒ

Ցուցանիշի անվանումը	ՏՈՂ	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժա- մանակաբաժան աճողական)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժա- մանակաբաժան աճողական)
1	2	3	4
Արտադրող, աղյուսների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հետո	010	51436	63309
Իրացված արտադրող, աղյուսների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հետո	020	(49190)	(61091)
Հանձնարման ծախսեր (վճար)	030	2246	2218
Վարչական ծախսեր	050	(1903)	(1646)
Արտադրող, աղյուսների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հետո (վճար)	060	343	572
Գործառնական ծախսեր (վճար)	090	343	572
Սովորական գործունեությունից հետո (վճար)	140	343	572
Չուս ծախսեր (վճար) նախաժամանակաբաժանի գծով ծախսի նվազեցումը	160	343	572
Չուս ծախսեր (վճար) աշխատանքների գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	343	572

ՀԱՍՏԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՇԱՆՈՒՅՈՒՄ

ՀՀ բնադադարողական նախարարության կողմից ՀՀ ցրային օրենսգրի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների դախանաբանական համաձայն, մշակվում է «**Էլեգիա**» ՍՊԸ-ի ՀՀ Վայրը Ձորի մարզի Արկա գետի Եղեգիս վտակի վրա «Էլեգիա» ՓԳԷԿ-ի աշխատանքներն ու նույնանուն վտակից 1018 կ/կրկ ցրայի եւ նոր ցրայագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր աշխատանքներն անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական սարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ բնադադարողական նախարարություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հաստատված կողմից փաստաթղթի նախնական սարբերակի լուսնը սեղի կունենա 2010 թ. մարտի 16-ին, ժամը 16-ին Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ: **ՀՀ բնադադարողական նախարարություն**

Կորել է
Ռազմիկ Գառնիկի Հարությունյանի Ա/Ձ ղեկ. գրանցման վկայականը N 002045, գր. N 286.00039, ամսաթիվ 20.06.1994 թ.:
Համարել անվավեր

Հիմնադրամի նախագահ, տնօրենի պաշտոնակատար

Ն. Մարտիրոսյան

ՀՀ կենտրոնական բանկը սեղեկացնում է, որ արժույթային շուկայում ձեւավորվել են հետեւյալ արժույթների միջին փոխարժեքները. 10.03.2010 թ.

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արժույթ	Միջին փոխարժեք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	389.94
EUR	1	ԵՎՐՈ	529.58
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	13.12
GEL	1	Վրաց. լարի	226.92